

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 6 IM. SZYMONA SZYMONOWICA W ZAMOŚCIU

Spis treści

I.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA SIĘ UCZNIĄ.....	3
II.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY ZACHOWANIE UCZNIĄ STWARZA ZAGROŻENIE DLA ZDROWIA I ŻYCIA INNYCH UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW SZKOŁY (W TYM PRAWDOPODOBIENSTWO UŻYCIA NIEBEZPIECZNEGO NARZĘDZIA).....	5
III.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIĄ ZAGROŻONEGO DEMORALIZACJĄ.....	6
IV.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM, KTÓRY ZGŁASZA ZŁE SAMOPOCZUCIE (PRAWDOPODOBIENSTWO CHOROBY).....	7
V.	PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY.....	8
VI.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SPRAWACH SPORNYCH I KONFLIKTACH.....	9
VII.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL LUB INNY PRACOWNIK ZAUWAŻY, ŻE UCZEŃ PALI PAPIEROSY/E-PAPIEROSY.....	10
VIII.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ POD WPLYWEM ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH.....	11
IX.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJE PRZYPOMINAJĄCE NARKOTYKI LUB INNE ŚRODKI ODURZAJĄCE.....	12
X.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE NARKOTYKI, ALKOHOL LUB INNE ŚRODKI ODURZAJĄCE.....	13
XI.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY UCZEŃ POSŁUGUJE SIĘ WULGARNYM LUB OBRAŻLIWYM SŁOWNICTWEM.....	14

XII.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY UCZEŃ UNIEMOŻLIWIA PRZEPROWADZENIE LEKCJI.....	15
XIII.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY UCZEŃ DOPUSZCZA SIĘ ZA STRASZANIE, WYMUSZANIE, STOSUJE PRZEMOC PSYCHICZNĄ.....	16
XIV.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY NA TERENIE SZKOŁY	17
XV.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POSIADANIA PRZEZ UCZNIA PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH (NP. OSTRE NARZĘDZIA - NÓŻ, ŻYLETKA).....	18
XVI.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY BRONI, MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH, INNYCH NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI LUB PRZEDMIOTÓW.....	19
XVII.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UJAWNIECIA CYBERPRZEMOCY.....	20
XVIII.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z OSOBAMI W STANACH KRYZYSU SUICYDALNEGO (RYZYKO PRÓBY SAMOBÓJCZEJ).....	22
XIX.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIA - SPRAWCY CZYNU KARALNEGO.....	23
XX.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIA - OFIARY CZYNU KARALNEGO.....	24
XXI.	PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DEWASTACJI I NISZCZENIA PRZEZ UCZNIA MIENIA SZKOLNEGO	25
XXII.	PROCEDURA UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNEJ.....	26

I. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA SIĘ UCZNIA (bójki)

Nauczyciel lub pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania się uczniów (agresja fizyczna, bójka), jest zobowiązany do natychmiastowej, stanowczej reakcji uniemożliwiającej dalszą eskalację agresji.

1. Sam, bądź przy pomocy innych pracowników szkoły, rozdziela bijących się uczniów lub odizolowuje ucznia zachowującego się agresywnie od grupy. Zabezpiecza pozostałych uczniów.

2. W razie potrzeby udziela pomocy ofierze – wzywa pielęgniarkę szkolną, a w przypadku dotkliwego pobicia udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, wzywa karetkę pogotowia ratunkowego oraz policję.

3. Jeśli to możliwe, ustala przyczynę agresji. Przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu, uświadamiając im nieodpowiednie zachowanie. O zajściu informuje dyrektora szkoły, wychowawcę i psychologa/pedagoga szkolnego.

4. Nauczyciel/wychowawca w e-dzienniku lub telefonicznie informuje rodziców ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zobowiązując rodziców do przeprowadzenia rozmowy z dzieckiem na temat właściwego zachowania się w szkole oraz niebezpieczeństw i konsekwencji prawnych wynikających z agresywnego zachowania.

5. Wychowawca może wezwać rodzica (opiekuna prawnego) do szkoły:

- w celu przeprowadzenia rozmowy z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego,
- na prośbę wychowawcy, rozmowę z rodzicami może prowadzić pedagog/psycholog szkolny, analizując przyczyny trudnego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych.

6. W przypadku utrzymywania się zachowań agresywnych wychowawca w porozumieniu z pedagogiem/psychologiem szkolnym proponuje rodzicom udanie się z dzieckiem na badania psychologiczne do poradni psychologiczno – pedagogicznej, w celu otrzymania dalszych wskazówek dotyczących pracy wychowawczej z dzieckiem, proponuje zgłoszenie się do poradni zdrowia psychicznego lub innej specjalistycznej placówki.

7. W sytuacji kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych, wychowawca, pedagog/psycholog w porozumieniu z dyrektorem szkoły, sporządza kontrakt w celu poprawy funkcjonowania ucznia w szkole.

8. W sytuacji kiedy uczeń nie wywiązuje się z zawartego kontraktu, pedagog/psycholog w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia zwraca się do sądu rodzinnego o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji.

II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY ZACHOWANIE UCZNIĄ STWARZA ZAGROŻENIE DLA ZDROWIA I ŻYCIA INNYCH UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW SZKOŁY

(w tym prawdopodobieństwo użycia niebezpiecznego narzędzia)

1. Nauczyciel dbając o własne bezpieczeństwo odizolowuje uczniów od agresora, starając się stworzyć bezpieczną przestrzeń. Jeżeli to możliwe powiadamia dyrektora szkoły.
2. Nauczyciel lub dyrektor niezwłocznie zawiadamia policję.
3. Poszkodowanym udziela się pierwszej pomocy, a w uzasadnionych przypadkach wzywana jest karetka pogotowia ratunkowego.
4. Wychowawca/dyrektor informuje rodziców o zaistniałym zdarzeniu, a uczniowi-agresorowi wpisuje uwagę negatywną do e-dziennika z możliwie dokładnym opisem sytuacji.
5. Wychowawca w porozumieniu z nauczycielem (świadkiem zajścia) sporządza notatkę służbową.
6. Psycholog/pedagog przeprowadza rozmowę ze sprawcą, poszkodowanym i świadkami zajścia. Ustala przyczyny zachowania, stabilizuje emocje, dostarcza wsparcia emocjonalnego.
7. Wobec ucznia zostają zastosowane konsekwencje wychowawcze określone w statucie szkoły.

III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIĄ ZAGROŻONEGO DEMORALIZACJĄ

Procedura dotyczy przypadku, gdy uczeń spożywa alkohol, środki nikotynowe lub inne środki w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego, wagary).

1. Nauczyciel, który ma informacje o w/w faktach niezwłocznie powiadamia pedagoga/psychologa szkolnego, wychowawcę oraz dyrektora szkoły.
2. Pedagog/psycholog szkolny przeprowadza z uczniem rozmowę wychowawczą, zobowiązując go do poprawnego zachowania.
3. Do szkoły wzywa się rodziców ucznia, informuje ich o problemach wynikających z zachowania dziecka oraz obliguje do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
4. Sporządza się kontrakt zobowiązujący rodzica i ucznia do poprawy sytuacji.
5. W przypadku braku współpracy rodziców ze szkołą na rzecz dziecka i braku poprawy w zachowaniu ucznia, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM, KTÓRY ZGŁASZA ZŁE SAMOPOCZUCIE (PRAWDOPODOBIENSTWO CHOROBY)

1. Nauczyciel zgłasza do pielęgniarki szkolnej lub sekretariatu szkoły złe samopoczucie ucznia. Pielęgniarka lub sekretarka w razie potrzeby kontaktują się z rodzicami ucznia lub wzywają służby ratownicze. O stanie zdrowia dziecka informują nauczyciela.
2. W sytuacji, gdy na terenie szkoły nie ma pielęgniarki szkolnej nauczyciel podejmuje następujące działania:
  - zasięga opinii wychowawcy, który w razie potrzeby kontaktuje się z rodzicami dziecka i ustala z nimi dalsze postępowanie;
  - w przypadku nieobecności wychowawcy, telefonicznie kontaktuje się z rodzicami, przekazuje informację o stanie zdrowia dziecka i ustala z nimi, czy istnieje potrzeba wcześniejszego powrotu dziecka do domu. Rodzic lub osoba upoważniona przez rodzica odbiera dziecko, wypisując odbiór w sekretariacie szkoły;
  - w nagłych sytuacjach zagrażających zdrowiu dziecka dyrektor lub nauczyciel powiadamia służby ratownicze (pogotowie ratunkowe) oraz rodziców.
3. Uczeń z dolegliwościami, objawami chorobowymi może opuścić teren szkoły wyłącznie pod opieką rodzica, opiekuna.

V. PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY

(na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta")

1. Każdy nauczyciel, który stwierdzi, że w rodzinie ucznia dochodzi do przemocy domowej, niezwłocznie zawiadamia o tym psychologa/pedagoga szkolnego.
2. Osoba wszczynająca procedurę (psycholog/pedagog szkolny) dokonuje wstępnej diagnozy sytuacji w związku z zaistnieniem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej i przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, a także w miarę możliwości z osobą stosującą przemoc.
3. W trakcie rozmowy z osobą stosującą przemoc domową informuje się ją w szczególności o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz wskazuje na konieczność zmiany sposobu postępowania.
4. Jeżeli istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej wobec małoletniego, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
5. Jeżeli osobą podejrzaną o stosowanie przemocy są w/w osoby, działania NK przeprowadza się w obecności innej osoby pełnoletniej przez nią wskazanej.
6. Jeśli to możliwe działania przeprowadza się w obecności psychologa.
7. Osoba wszczynająca procedurę wypełnia formularz „A” niebieskiej karty, natomiast formularz „B” zostaje przekazany opiekunowi, który był z dzieckiem.
8. Wypełniony formularz niezwłocznie i nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego. Kopia formularza pozostaje w szkole.

VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SPRAWACH SPORNYCH

I KONFLIKTACH

1. Sporne sprawy i konflikty na terenie szkoły rozwiązuje się następująco:

- Konflikt pomiędzy uczniami na terenie klasy rozstrzyga nauczyciel przedmiotu, wychowawca klasy. Pomocą służy mu pedagog/psycholog szkolny. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów.
- Konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzyga pedagog/psycholog szkolny we współpracy z wychowawcami klas. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów.
- Konflikt pomiędzy uczniem i nauczycielem rozstrzyga dyrektor/wicedyrektor wspólnie z wychowawcą ucznia.
- Konflikt między nauczycielami – rozstrzyga dyrektor.
- Konflikt między nauczycielem, a dyrektorem rozstrzyga rada pedagogiczna, a w konieczności organ nadzorujący szkołę.
- Konflikt między nauczycielem, a rodzicami ucznia – rozstrzyga dyrektor, przy czym rodzic ma prawo odwołać się do organu nadzorującego szkołę.

2. Spory rozstrzygane są na spotkaniu z udziałem stron, którego posiedzenie dotyczy.

3. Termin spotkania ustalany jest wspólnie przez zainteresowane strony.

4. Ze spotkania sporządzana jest notatka służbowa, przechowywana u dyrektora lub psychologa/pedagoga szkolnego.

**VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL
LUB INNY PRACOWNIK ZAUWAŻY, ŻE UCZEŃ PALI PAPIEROSY/E-
PAPIEROSY**

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który zauważy, że uczeń pali papierosy/e-papierosy nakłania go do oddania posiadanej używki i przeprowadza z nim rozmowę dyscyplinującą.
2. Informuje o tym wychowawcę klasy lub pedagoga/psychologa szkolnego oraz wpisuje do e-dziennika uwagę negatywną z możliwie dokładnym opisem zdarzenia.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im informację o fakcie palenia papierosów przez dziecko. Rozmowa odbywa się w obecności pedagoga/psychologa lub dyrekcji szkoły. Rodzic zobowiązuje się do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
4. W przypadku ponownego palenia papierosów uczeń może być traktowany jako zagrożony demoralizacją.
5. Dyrektor szkoły/wychowawca nakłada na ucznia karę zgodnie ze statutem szkoły.

**VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL
PODEJRZEWA, ŻE NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ
POD WPLYWEM ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH
(alkoholu, narkotyków, dopalaczy, leków i innych)**

1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę/pedagoga/psychologa szkolnego/pielęgniarkę oraz dyrekcję szkoły.
2. Pedagog/psycholog szkolny wraz z wychowawcą odizolowuje ucznia od reszty klasy w warunkach niezagrażających jego życiu i zdrowiu. Ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego.
3. Dyrektor podejmuje decyzję o wezwaniu karetki pogotowia i policji.
4. O zaistniałej sytuacji informowani są rodzice ucznia (prawni opiekunowie), których zobowiązuje się do niezwłocznego stawienia się do szkoły. Są też zobowiązani do zasięgnięcia specjalistycznej konsultacji lekarskiej.
5. W przypadku gdy rodzice (prawni opiekunowie) odmawiają odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
6. Psycholog/pedagog szkolny w obecności wychowawcy (w późniejszym czasie) przeprowadza z rodzicami rozmowę w obecności ucznia- zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnych zachowań oraz podjęcie ewentualnych działań terapeutycznych. Uczeń jest informowany o poniesieniu konsekwencji zgodnie ze statutem szkoły.
6. Jeżeli przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem środków odurzających na terenie szkoły powtarzają się, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomić o tym fakcie sąd rodzinny.
7. Pedagog/psycholog szkolny każdorazowo sporządza notatkę służbową ze zdarzenia.

**IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL
ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJE PRZYPOMINAJĄCE
NARKOTYKI LUB INNE ŚRODKI ODURZAJĄCE**

1. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu jednostki policji.
2. Powiadamia o zaistniałym fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Pedagog/psycholog/ nauczyciel próbuje ustalić do kogo znaleziona substancja należała (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych).
4. Dyrektor szkoły jest zobowiązany wezwać policję.
5. Po przyjeździe policji dyrektor przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia. Dalsze postępowanie prowadzi policja.
6. Zaistniałe zdarzenie jest dokumentowane przez pedagoga/psychologa szkolnego w postaci notatki służbowej.

**X. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL
PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE NARKOTYKI, ALKOHOL
LUB INNE ŚRODKI ODURZAJĄCE**

1. Nauczyciel zawiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły.
2. W obecności innego pracownika szkoły ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, bądź pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży.
3. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać w/w czynności (jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji).
4. O zaistniałej sytuacji informowani są rodzice (prawni opiekunowie) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.
5. W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania substancji lub pokazania zawartości teczki, dyrektor wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
6. W przypadku, gdy uczeń wyda dobrowolnie substancję, nauczyciel (wychowawca, psycholog/pedagog) zabezpiecza ją i przekazuje policji.
7. Pedagog/psycholog szkolny/nauczyciel sporządza notatkę dokumentującą zdarzenie.

XI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY UCZEŃ POSŁUGUJE SIĘ WULGARNYM LUB OBRAŹLIWYM SŁOWNICTWEM

1. Nauczyciel ustnie upomina ucznia w obecności klasy.
2. Dokonuje wpisu w dzienniku elektronicznym.
3. Informuje wychowawcę o zachowaniu ucznia.
4. Wychowawca przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem.
5. W przypadku gdy negatywne zachowanie utrzymuje się, nauczyciel lub wychowawca kieruje ucznia do psychologa/pedagoga szkolnego, który przeprowadza z nim rozmowę, zobowiązując go do poprawy jakości słownictwa.
6. Jeżeli sytuacja nadal nie ulega poprawie, do szkoły wzywani są rodzice ucznia. Wychowawca, ew. przy udziale pedagoga/psychologa szkolnego lub dyrekcji informuje ich o zachowaniu syna/córki, wspólnie wypracowuje się dalszy sposób postępowania.
7. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nadal narusza zasady współżycia społecznego przez nagminne stosowanie wulgaryzmów lub obraźliwych słów, dyrektor szkoły kieruje sprawę do sądu rodzinnego.
8. Wychowawca stosuje wobec ucznia konsekwencje wychowawcze określone w statucie szkoły.

XII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY UCZEŃ UNIEMOŻLIWIA PRZEPROWADZENIE LEKCJI

1. Nauczyciel ustnie upomina ucznia i informuje o dalszych konsekwencjach.
2. Wpisuje uwagę do dziennika elektronicznego.
3. W przypadku, gdy powyższe sposoby działania okazują się nieskuteczne, wzywa psychologa/pedagoga szkolnego i/lub dyrekcję oraz powiadamia wychowawcę klasy.
4. Psycholog/pedagog szkolny przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem.
5. Jeżeli negatywne zachowanie powtarza się lub eskaluje, do szkoły wzywa się rodziców ucznia. Wspólnie z pedagogiem/psychologiem i/lub dyrekcją zostaje wypracowany dalszy sposób postępowania z dzieckiem. Ze spotkania sporządza się notatkę służbową.
6. Jeżeli zachowania nie ulegną poprawie uczeń w obecności rodzica, pedagoga/psychologa oraz dyrekcji podpisuje kontrakt, w którym zobowiązuje się do przestrzegania określonych reguł zachowania.
7. Wychowawca/dyrektor stosuje konsekwencje zawarte w statucie szkoły.
8. Jeżeli szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, pedagog/psycholog wspólnie z dyrekcją szkoły pisemnie powiadamia sąd rodzinny z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinną lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

XIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY UCZEŃ DOPUSZCZA SIĘ ZASTRASZANIA, WYMUSZANIA, STOSUJE PRZEMOC PSYCHICZNĄ

1. Nauczyciel, który zaobserwował sytuację lub otrzymał informację, iż uczeń padł ofiarą wymuszeń (pieniądze, rzeczy), był zastraszany, szantażowany przez innego ucznia szkoły, bądź stosowano wobec niego jakikolwiek inny rodzaj przemocy psychicznej (tj. poniżanie, obrażanie), niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie wychowawcę.
2. Wychowawca klasy przy współudziale psychologa/pedagoga szkolnego ustalają okoliczności zdarzenia, oceniają stopień i skalę problemu, zawiadamiają dyrekcję.
3. Psycholog/pedagog szkolny otacza opieką ofiarę oraz przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ze sprawcą.
4. W przypadku potwierdzonych informacji wychowawca wzywa do szkoły rodziców uczniów – zarówno ofiary, jak i sprawcy. Informuje rodziców ofiary zdarzenia o przysługującej im możliwości zgłoszenia zdarzenia na policji, rodziców sprawcy uświadamia w zakresie konieczności większego niż dotąd nadzoru na dzieckiem oraz powiadamia o prawnych konsekwencjach podobnych zachowań w przyszłości. W sytuacji kontynuowania stosowania przemocy psychicznej przez dziecko, dyrektor szkoły ma obowiązek poinformować policję lub sąd rodzinny.
5. Wychowawca klasy wpisuje do e-dziennika uwagę negatywną ze szczegółowym opisem zdarzenia oraz monitoruje dalsze postępowanie ucznia (sprawcy).
6. Dyrektor wyciąga konsekwencje wychowawcze wobec sprawcy określone w statucie szkoły.

XIV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY NA TERENIE SZKOŁY

1. Nauczyciel, któremu uczeń zgłosił fakt kradzieży na terenie szkoły przekazuje tę informację wychowawcy.
2. Wychowawca w obecności pedagoga/psychologa szkolnego przeprowadza rozmowę z uczniem celem ustalenia okoliczności, świadków i sprawcy kradzieży (w razie konieczności sprawdza monitoring).
3. O zdarzeniu zostaje poinformowany dyrektor szkoły.
4. Wychowawca informuje rodziców ucznia poszkodowanego oraz sprawcy kradzieży o podjętych przez pracownika działaniach zmierzających do wyjaśnienia sprawy i wzywa ich do szkoły w celu poznania motywów czynu oraz naprawienia szkody (zobowiązanie ucznia do oddania skradzionej rzeczy, ewentualnie pokrycia kosztów skradzionego przedmiotu). Ze spotkania sporządza notatkę służbową.
5. Wychowawca wpisuje uczniowi - sprawcy kradzieży uwagę negatywną do e - dziennika oraz wyciąga wobec niego konsekwencje zgodne z zapisami w statucie szkoły.
6. W przypadku, gdy uczeń podejrzany o kradzież nie przyznaje się do winy, po raz kolejny dopuścił się kradzieży lub gdy trudno ustalić ewentualnego sprawcę kradzieży, bądź gdy wartość przedmiotu jest znaczna, dyrektor szkoły powiadamia policję, która prowadzi dalszy tok postępowania w sprawie.

XV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POSIADANIA PRZEZ UCZNIĄ PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH

(np. ostre narzędzia - nóż, żyłotka, itp.)

1. Jeżeli nauczyciel zauważy u ucznia niebezpieczne narzędzie lub uzyska informację, że uczeń posiada takie narzędzie, niezwłocznie nakłania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu.
2. Powiadamia o sytuacji wychowawcę klasy i dyrektora szkoły.
3. Nauczyciel zabezpiecza niebezpieczne narzędzie.
4. Wychowawca powiadamia rodziców i wzywa ich do odbioru narzędzia.
Uczniowi wpisuje uwagę negatywną do e-dziennika z możliwie dokładnym opisem zdarzenia.
5. Wychowawca i dyrektor, ew. psycholog/pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami (niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia uczniów spowodowane posiadaniem i użyciem niebezpiecznego narzędzia na terenie szkoły, konieczność zwiększenia nadzoru rodziców nad uczniem oraz zaniechania podobnych praktyk w przyszłości, konsekwencje prawne).
6. Jeśli uczeń odmawia oddania niebezpiecznego narzędzia, nauczyciel odizolowuje go od pozostałych uczniów (dbając o własne bezpieczeństwo i korzystając z pomocy innych pracowników szkoły), a dyrektor szkoły wzywa policję.
7. Dalsze postępowanie prowadzi policja.

**XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA
NA TERENIE SZKOŁY BRONI, MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH, INNYCH
NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI LUB PRZEDMIOTÓW**

Nauczyciel (pracownik szkoły) podejmuje następujące działania:

1. Niezwłocznie zawiadamia dyrektora szkoły i innych nauczycieli.
2. Dzwoni na telefon alarmowy 112 z prośbą o interwencję.
3. Nauczyciele zapewniają bezpieczeństwo uczniom przebywającym na terenie szkoły lub ewakuują ich zgodnie z planem ewakuacji.
4. Wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel uniemożliwia dostęp osób postronnych do tych przedmiotów.

XVII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UJAWNIENIA CYBERPRZEMOCY

1. Każdy pracownik szkoły w sytuacji ujawnienia zjawiska cyberprzemocy zobligowany jest poinformować o sprawie dyrektora lub pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Pedagog/psycholog szkolny ustala okoliczności zdarzenia (np. rodzaj rozsyłanego materiału, zasięg, obecność świadków, etc.), a także niezwłocznie zabezpiecza materiał.
3. Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści) muszą być bezwzględnie zgłaszane na Policję.
4. W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły
  - pedagog/psycholog szkolny wraz z wychowawcą, ew. dyrekcją szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem, której celem jest ustalenie okoliczności zajścia, wspólnie zastanowienie się nad jego przyczynami i poszukanie rozwiązania sytuacji konfliktowej;
  - jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy (nie można konfrontować sprawcy z ofiarą!);
  - konieczne jest omówienie z uczniem skutków jego postępowania i poinformowanie o konsekwencjach regulaminowych, które zostaną wobec niego zastosowane;
  - należy zobowiązać sprawcę do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów;
  - ustalić ze sprawcą sposób zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy.
5. Rodzice sprawcy zostają poinformowani o przebiegu zdarzenia i zapoznani z materiałem dowodowym, a także z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środkach dyscyplinujących wobec ich dziecka.
6. Ofiara cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez pedagoga lub psychologa szkolnego. Natomiast po zakończeniu interwencji wychowawca wraz z osobą udzielającą pomocy monitorują sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocy bądź odwetowe ze strony sprawcy.
7. Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy zostają poinformowani o problemie i podjętych działaniach szkoły oraz o możliwości zgłoszenia sprawy na policję.
8. Pedagog/psycholog szkolny lub wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia.
9. Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany dyrektor szkoły powiadamia sąd

rodziny o sprawie w sytuacji, gdy:

- rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania lub gdy do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka;
- szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony WWW, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil. Zabezpieczenie dowodów nie tylko ułatwi dalsze postępowanie dostawcy usługi (odnalezienie sprawcy, usunięcie szkodliwych treści z serwisu), ale również stanowi materiał, z którym powinny się zapoznać wszystkie zaangażowane w sprawę osoby: dyrektor, rodzice i policja.

XVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z OSOBAMI W STANACH KRYZYSU

SUICYDALNEGO (ryzyko próby samobójczej)

1. Każdy pracownik szkoły, który posiada informacje o złym stanie emocjonalnym ucznia lub ryzyku podjęcia przez niego próby samobójczej, ma obowiązek poinformowania o tym dyrektora szkoły i pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Szkoła zawiadamia rodzica o złym stanie emocjonalnym lub o posiadanych informacjach na temat kryzysu suicydalnego ich dziecka. Wskazuje miejsca i placówki w których dziecko mogłoby otrzymać pomoc.
3. Pedagog/psycholog przeprowadza dyskretną rozmowę z uczniem mającą na celu dostarczenia wsparcia oraz wstępną diagnozę jego stanu psychicznego.

Gdy istnieje nagłe ryzyko:

- przebywa z uczniem w celu zapewnienia mu bezpieczeństwa,
- niezwłocznie wzywa karetkę pogotowia w celu doprowadzenia do konsultacji specjalistycznej,
- wzywa rodziców

W innych przypadkach:

- wzywa rodziców ucznia,
- kieruje do pilnej konsultacji psychiatrycznej lub innego specjalisty zajmującego się zdrowiem psychicznym
- wskazuje rodzicom miejsca pomocy (numery telefonu, adresy),
- ustala systematyczne spotkania ucznia z pedagogiem/psychologiem szkolnym w celu monitorowania nastroju i ryzyka zagrożenia suicydalnego.

4. Gdy istnieje realna obawa, iż rodzice dziecka zaniechają lub nie podejmą działań mających na celu poprawę jakości zdrowia psychicznego dziecka, bądź nie widzą potrzeby konsultacji psychiatrycznej, szkoła informuje odpowiednie placówki i służby (policję, sąd rodzinny).

**XIX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ –
SPRAWCY CZYNU KARALNEGO**

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnie świadków zajścia.
3. Przekazanie sprawcy pod opiekę psychologa/pedagoga szkolnego.
4. Powiadomienie rodziców ucznia (sprawcy).
5. Powiadomienie policji w przypadku gdy:
  - sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, niszczenie lub kradzież mienia, podejrzenie o molestowanie seksualne itp.);
  - sprawca nie jest uczniem szkoły lub jego tożsamość nie jest znana;
  - sprawca nie przyznaje się do winy.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa.
7. Sporządzenie notatki ze zdarzenia oraz wyciągnięcie konsekwencji przewidzianych w statucie szkoły.

**XX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ –
OFIARY CZYNU KARALNEGO**

1. W razie potrzeby - udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej, wezwanie karetki pogotowia ratunkowego w przypadku, gdy ofiara doznała obrażeń.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły, wychowawcy, psychologa/pedagoga szkolnego, który otacza szczególną opieką poszkodowanego.
3. Poinformowanie o zdarzeniu rodziców ucznia.
4. Wezwanie policji, gdy istnieje potrzeba zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Sporządzenie notatki z zaistniałej sytuacji.

XXI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DEWASTACJI I NISZCZENIA PRZEZ UCZNIĄ MIENIA SZKOLNEGO

1. Nauczyciel, który uzyska informację o dewastacji lub stwierdzi dewastację mienia przez ucznia, niezwłocznie informuje dyrekcję szkoły.
2. Dyrektor szkoły szacuje wartość szkody.
3. Psycholog/pedagog i/lub dyrektor szkoły ustala okoliczności zdarzenia/ewentualnych sprawców (korzystając m.in. z monitoringu).
4. Powiadamia wychowawcę ucznia - sprawcy dewastacji, oraz wzywa jego rodziców.
5. Dyrektor przekazuje rodzicom wycenę strat, obarczając ich kosztami naprawy szkody. W przypadku braku możliwości pokrycia strat ustala inną formę zadośćuczynienia.
6. Wychowawca klasy wyciąga wobec sprawcy określone konsekwencje wychowawcze przewidziane w statucie szkoły, wpisuje uwagę negatywną w e-dzienniku.
7. W przypadku gdy niemożliwe jest ustalenie sprawcy szkody - dyrektor szkoły wzywa policję.

XXII. PROCEDURA UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

I. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna skierowana do uczniów, którzy nie mają opinii i orzeczenia z poradni psychologiczno - pedagogicznej

1. Jest udzielana na pisemny wniosek - ucznia, rodzica, nauczyciela, specjalisty, poradni pp, pracownika socjalnego, kuratora sądowego, asystenta rodziny, który składany jest do dyrektora szkoły/psychologa/pedagoga szkolnego.
2. Jeśli rodzic nie zgadza się na udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, składa pisemny wniosek w tej sprawie.
3. Nauczyciel, specjalista, wychowawca lub dyrektor szkoły po stwierdzeniu, że ucznia należy objąć pomocą psychologiczno-pedagogiczną może zorganizować spotkanie zespołu nauczycieli uczących ucznia oraz specjalistów.
4. Wychowawca koordynuje udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej.
5. Prowadzona jest ewidencja uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
6. Wychowawca informuje pisemnie rodziców o formach pomocy zaplanowanych dla ucznia.
7. Pedagog szkolny/pedagog specjalny odpowiada za sposób i przebieg udzielanej pomocy oraz przechowanie dokumentacji ucznia.
8. Nauczyciele/specjaliści monitorują przebieg realizacji udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
9. Na koniec roku szkolnego dokonywana jest ocena efektywności podjętych działań przez każdego specjalistę, który realizował zajęcia z uczniem.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna skierowana do uczniów, którzy mają opinię z poradni psychologiczno - pedagogicznej

Procedura obiegu opinii w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się

1. Rodzic dostarcza opinię do sekretariatu szkoły.
2. Sekretarz szkoły odnotowuje datę przyjęcia dokumentu, a następnie przekazuje go pedagogowi szkolnemu, który informuje wychowawcę o wpłynięciu opinii.
3. Wychowawca informuje drogą elektroniczną wszystkich nauczycieli danego ucznia o wpływie opinii oraz wskazuje, gdzie można się zapoznać z opinią.

4. Wychowawca zaznacza w dzienniku elektronicznym, że uczeń objęty jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
5. Każdy nauczyciel uczący danego ucznia ma obowiązek zapoznania się z dokumentem i stosowaniem zaleceń adekwatnie do swojego przedmiotu.
6. Wychowawca organizuje, a następnie monitoruje udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
7. Teczka ucznia, w której jest opinia, przechowywana jest w gabinecie pedagoga i udostępniana na prośbę nauczyciela. Dostosowania egzaminacyjne nadzoruje wicedyrektor szkoły i pedagog.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna skierowana do uczniów, którzy mają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

1. Rodzic składa orzeczenie w sekretariacie szkoły.
2. Sekretarz szkoły odnotowuje datę przyjęcia dokumentu do szkoły
3. Po złożeniu przez rodzica orzeczenia w szkole, powołuje się zespół do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej, której przewodniczącym jest wychowawca.
4. Zespół nauczycieli, specjalistów i rodziców opracowuje Wielospecjalistyczną Ocenę Poziomu Funkcjonowania Ucznia. Zespół ma 30 dni (od wpłynięcia orzeczenia do szkoły) na napisanie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego.
5. Zespół opracowuje WOPFU dwa razy w roku szkolnym
6. Wychowawca jest odpowiedzialny za prowadzoną dokumentację.
7. Rodzic ucznia powiadamiany jest drogą pisemną przez wychowawcę o dacie i godzinie spotkania zespołu, w którym ma prawo uczestniczyć.
8. Rodzic ucznia ma prawo otrzymać kopię WOPFU i IPET, a odebranie tych dokumentów potwierdza swoim podpisem.
9. Nauczyciele/specjaliści monitorują przebieg realizacji udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
10. Przed wykonaniem WOPFU dokonywana jest ocena efektywności podjętych działań przez każdego specjalistę i nauczyciela, który realizował zajęcia z uczniem.
11. Jeżeli rodzic ucznia/dziecka nie wyraża zgody na organizowanie przez szkołę pomocy psychologiczno – pedagogicznej, składa pisemną rezygnację w tej sprawie.